

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > 15 Temmuz'un hâlâ aydınlanmayan bir sorusu

Sedat Ergin

15 Temmuz'un hâlâ aydınlanmayan bir sorusu

17 Temmuz 2018

15 Temmuz 2016 akşamı saat 22.00 sonrasında darbeciler tarafından Genelkurmay Karargâhı üzerinden Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ülke çapındaki bütün birimlerine gönderilen bir yazıda, "Tüm yurttaki sıkıyönetim ilan edildiği" duyuruluyordu.

Tuğgeneral **Mehmet Partigöç** imzasını taşıyan 'sıkıyönetim direktifi' başlıklı yazıda, "**Mevcut yürütme erki görevden el çektirilmiştir. Meclis feshedilmiştir**" deniliyor, "**TSK tarafından devletin yönetimi maksadıyla Yurttaki Sulh Konseyi'nin teşkil edildiği**" bildiriliyordu.

Darbe direktifinde, "**Siyasi partilerin tüm faaliyetleri sonlandırılmıştır**" ifadesi de yer alıyordu. Aynı paragrafta, "**Siyasi partiler hakkındaki diğer adli ve idari işlemlerin müteakip dönemde yerine getirileceği**" anlatılıyordu.

*

Darbe girişiminin başarısızlıkla sonuçlanmasının üzerinden iki yıl geçmesine karşılık 15 Temmuz'un

Darbe girişiminin başarısızlıkla sonuçlanmasının üzerinden iki yıl geçmesine karşılık, 15 Temmuz'un aydınlanmamış olan sorularından biri, FETÖ/PDY örgütünün kalkışmanın başarıya ulaşması halinde sonrası için nasıl bir siyasi planlama yapmış olduğudur.

Geçen süre içinde örgütün darbe sonrası döneme ilişkin siyasi programı, bu programın yol haritası, hangi kadrolarla hareket edileceği gibi konularda hiçbir ipucu bugüne dek ortaya çıkmış değildir.

Darbeci askerlerden oluşan 'Yurtta Sulh Konseyi' Türkiye'nin yönetiminde kalıcı bir üst yürütme organı olarak faaliyete devam mı edecekti? Yoksa belli bir geçiş dönemi ardından FETÖ/PDY'nin ipleri elinde tuttuğu bir çerçevede, örgütün vesayeti altında kontrollü bir demokrasiye geçiş denemesi mi yapılacaktı? Bu takdirde geçmiş örneklerde olduğu gibi bir demokrasiye dönüş takvimi açıklanacak mıydı? Örgütün vesayeti nasıl bir kurumsal çerçeve üzerinden kurgulanacaktı? Yeni sistemin tasarımında **Fetullah Gülen**'in konumu ne olacaktı?

İlk aşamada Yurtta Sulh Konseyi'nin her halükârda bir bakanlar kurulu ataması gerekecekti. O zaman bakanlar kurulunda asker-sivil dengesi gözetilecek miydi? Sivil kadrolar görevlendirilecekse, teknisyenlere mi ağırlık verilecekti, yoksa kitle desteği yaratabilmek için bazı siyasi şahsiyetlere de davetiye çıkarılacak mıydı?

*

Bu soruların yanıtları bilinmiyor. FETÖ/PDY hücre yapılanması üzerinden örgütlendiği, bu çerçevede herkes ancak 'bilmesi gerektiği kadarını bildiği' için, uygulamacı durumdaki darbecilerin de bu konularda bir şey bilmesi beklenmemeli. Ancak örgütün Pensilvanya'daki beyninin darbe girişimi için düğmeye basarken, projenin siyasi ayağını planlamamış olması düşünülemez. Muhtemeldir ki, siyasi yol haritasını ancak **Gülen** ve çevresindeki çok dar bir sivil kadro bilmekteydi.

Bu arada, sıkıyönetim direktifindeki darbe gerekçelerinden yola çıkarak bir dizi tahminde bulunmak da mümkündür. "**Demokratik hukuk devletinin yeniden tesisi**" görünüşteki hedeflerden biridir. Bir diğer gerekçe, "**Uluslararası toplum ile daha güçlü bir ilişki ve işbirliği kurulması**" hedefidir. Bunu "**Tüm uluslararası yükümlülüklerin yerine getirileceği**" vurgusu izliyor.

Bu unsurlar yan yana getirildiğinde, belli bir süre sonunda başta ABD ve AB olmak üzere Batı dünyasına bir demokrasiye dönüş taahhüdünün yapılması şaşırtıcı olmazdı.

*

Siyasi planlamaya dönük bir diğer tahmin, sıkıyönetim direktifinin tamamlayıcı üç numaralı eki üzerinden yapılabilir. Bu belge 'Sıkıyönetim mahkemeleri görevlendirme listesi' başlığını taşıyor. Bu listede kurulacak olan sıkıyönetim mahkemeleri ve askeri yargıdaki diğer pozisyonlara yapılacak atamalar düzenleniyor. Toplam 413 kişilik bir listede 158 askeri yargı mensubu Milli Savunma Bakanlığı emrine alınıyor, yani pasifize ediliyor. Buna karşılık 255 askeri yargıç/savcı yeni görevlerine atanıyor.

Bu hazırlıktan darbecilerin öncelikle iktidar kadrolarını sıkıyönetim mahkemelerinde yargılayarak kendilerine bir meşruiyet zemini yaratmayı hedeflediği anlaşılıyor.

Ancak sonraki aşamalara baktığımızda darbecilerin planlarına ilişkin hiçbir açıklık bulunmuyor. Keza, şeklen de olsa demokrasiye dönüş planı yapılırsa, yine kapatılan partilerin insan havuzlarından mı yararlanmayı hesapladıkları yoksa olduğu gibi yeni kadrolara mı yönelecekleri sorularının da yanıtları meçhuldür.

Bunlar 15 Temmuz'un üzerinden iki yıl geçmesine karşılık, hâlâ zihinleri meşgul etmeye devam eden önemli sorulardır.

Düzeltilme: Geçen cumartesi günü yayımlanan darbe davalarının seyrine ilişkin yazımızda, Kara Havacılık Okulu Komutanlığı darbe davasında savcılığın esas hakkındaki mütalaayı henüz sunmadığı ifadesi hatalı olmuştur. Mütalaa geçen mayıs ayında sunulmuştur.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş